

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Inwentaryzacje przyrodnicze		13.1.1038	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Pracownia Ekologii i Etologii Kręgowców			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Ochrona zasobów przyrodniczych	forma	stacjonarne
		moduł	ekologia obszarów zurbanizowanych, ochrona przyrody, Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Mateusz Ciechanowski; dr Paulina Kozina; dr hab. Joanna N. Izdebska; dr Rafał Chmara; dr hab. Krzysztof Banaś, profesor uczelni; dr Renata Afranowicz-Cieślak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. audytoryjne		SZACOWANIE CZASU PRACY	
Sposób realizacji zajęć		Praca w kontakcie z nauczycielem:	
zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		Udział w ćwiczeniach: 45 godz.	
Liczba godzin		Udział w konsultacjach: 8 godz.	
Ćw. audytoryjne: 45 godz.		Zaliczenie przedmiotu: 2 godz.	
		Praca samodzielna studenta:	
		Wykonanie pracy zaliczeniowej: 40 godz.	
		RAZEM: 95 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	projekt pracy inwentaryzacyjnej		
	Podstawowe kryteria oceny		
Warunki zaliczenia przedmiotu:			
- zaliczenie ćwiczeń			
- obecność na zajęciach			
• ocena z ćwiczeń wyznaczana jest wg wskaźnika procentowego (Regulamin Studiów UG)			
• przy ocenie pracy zaliczeniowej brana jest pod uwagę wartość merytoryczna i użytkowa wykonanego projektu			
• student ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach, a w razie nieobecności należy ją usprawiedliwić zgodnie z §11 Regulaminu Studiów UG			
• warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo w co najmniej 85% zajęć			
• student ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach spowodowane nieobecnością na ćwiczeniach w sposób i w terminie wskazanym przez Prowadzącego zajęcia			
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Dyskusja	Praca w grupach	Zaliczenie przedmiotu	Praca zaliczeniowa	Konsultacje
	Wiedza				
O_W06	+	-	+	-	-
O_W07	-	-	+	+	-
	Umiejętności				
O_U01	-	+	-	+	-
O_U04	-	+	-	+	-
	Kompetencje				
O_K08	-	-	-	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

1. Poznanie podstawowych metod badań faunistycznych i florystycznych właściwych dla grup organizmów umożliwiających waloryzację różnych typów ekosystemów oraz ograniczenia w możliwości ich zastosowania.
2. Wykształcenie wiedzy i umiejętności dotyczących właściwego doboru zakresu inwentaryzacji przyrodniczych do przygotowania różnych dokumentów planistycznych i ekspertyz z zakresu ochrony przyrody.
3. Przygotowanie do samodzielnego sporządzenia dokumentów dotyczących inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej.

Treści programowe**A. Problematyka wykładu**

Typy dokumentów planistycznych i ekspertyz wymagających inwentaryzacji przyrodniczej – plan ochrony/plan zadań ochronnych rezerwatu przyrody, parku narodowego, parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000; dokumentacja projektowa obszaru chronionego; ocena oddziaływania inwestycji na środowisko. Zasoby przyrodnicze i grupy organizmów wymagające inwentaryzacji przy poszczególnych typach dokumentów i ekspertyz. Podstawy waloryzacji przyrodniczej w oparciu o różne wskaźniki. Dobór grup organizmów umożliwiających waloryzację różnych typów ekosystemów (las, torfowiska, łąki, murawy kserotermiczne, zbiorniki wodne) oraz ocenę zagrożeń związanych z różnymi typami działalności człowieka (energetyka, budownictwo, gospodarka leśna i rolna, infrastruktura liniowa – drogi). Metody inwentaryzacji szaty roślinnej (spisy florystyczne, kartowanie geobotaniczne), grzybów, porostów, różnych grup zwierząt, wybrane grupy zwierząt bezkręgowych, ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków); wyznaczanie szlaków migracji zwierząt i możliwości ich zastosowania w praktyce. Materiały i sprzęt niezbędne do wykonania inwentaryzacji, zasady pracy w terenie, zagadnienia etyczne.

B. Problematyka ćwiczeń

Przygotowanie projektu inwentaryzacji przyrodniczej wybranej grupy organizmów danego terenu, pod kierunkiem opiekunów.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

Bloch-Orłowska J., Afranowicz-Cieślak R., Żółko K., Kukwa M., Kaczorowska E., Gerstmann E., Ściborski M., Meissner W., Pleskot I., Mikoś J., 2015. Przyroda rezerwatu „Helskie Wydmy” (północna Polska). Acta Botanica Cassubica, Monographiae, 5, ss. 135.

Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.) 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny, cz. 2, 3. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.

Perzanowska J. (red.) 2010. Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny, cz. 1-3. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa.

Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręczniki metodyczne, t. 1-8. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Makomaska-Juchiewicz M. (red.) 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny, cz. 1. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.

Obidziński A., Żelazo J. (red.). 2011. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza. Przewodnik ćwiczeń terenowych. Wyd. SGGW, Warszawa.

B. Literatura uzupełniająca

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.). 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasia. GIOŚ, Warszawa.

Southwood T. R. E., Henderson P. A. 2000. Ecological methods. Blackwell Science, Oxford.

Sutherland, W. J. (ed.). 2006. Ecological census techniques: a handbook. Cambridge University Press.

Wysocki Cz., Sikorski P. 2009. Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu. Wyd. SGGW, Warszawa.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>Efekty uniwersalne i kierunkowe PRK: P6S_WG, P6S_WG1, P6S_UW, P6S_UO, P6S_UW1, P6S_UW2, P6S_KK</p> <p>Efekty dla kierunku OZP: O_W06, O_W07, O_U01, O_U04, O_K08</p>	<p>Wiedza</p> <ul style="list-style-type: none"> - dysponuje wiedzą o różnych grupach organizmów oraz rozumie oddziaływania między organizmami a środowiskiem nieożywionym, co przekłada się na prawidłowe wykonanie inwentaryzacji przyrodniczych (O_W06) - zna podstawy waloryzacji przyrodniczej i metodykę wykorzystywaną podczas sporządzania inwentaryzacji, ekspertyz i monitoringu przyrodniczego (O_W07) - zna typy dokumentów planistycznych i ekspertyz wymagających inwentaryzacji przyrodniczej (O_W07) <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> - planuje zakres prac oraz stosuje odpowiednią metodykę i narzędzia badawcze wykorzystywane podczas inwentaryzacji lub ekspertyz przyrodniczych (O_U01) - planuje i wykonuje zadania badawcze lub ekspertyzy z zakresu inwentaryzacji przyrodniczych pod kierunkiem opiekuna (O_U04) - posiada umiejętność interpretacji zebranych danych i wyciągania wniosków na potrzeby ekspertyz przyrodniczych (O_U04) <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość dokształcania się przy zmieniających się wytycznych, udoskonalania wiedzy i umiejętności przeprowadzania prawidłowych prac inwentaryzacyjnych i sporządzania dokumentów z zakresu waloryzacji przyrodniczej (O_K08)
<p>Kontakt</p> <p>https://biology.ug.edu.pl/pracownik/570/mateusz_ciechanowski</p>	